

טיב הקהילה

י"ז ע" קהילת שנתנו בבית ד' אויף אידיש

משיגת מידע ורעיונות
החברות והקהילות של א"י

קרב
כ"ב אב תשפ"ה

א"י ביקור לילי אסתר חזקיהו

א"י זמני הדלקת נרות ומוצאי שבת

הדר"ג 6:47
מוצ"ש 8:01
ר"ת 8:39

א"י סוף זמן קריאת שמע והפילה

סוף ש"ס 9:51
סוף ש"ס 9:21
סוף ש"ס 10:28

א"י ביקור לילי ליל חמשה וישיבה

לילי סס:
קמ"ז

טיב

המערכת

ותיה עקב

דער הייסער זומער איז שוין דא. אפילו אין די ערטער וואו מען האט זוכה געווען אז די סדרים פון לערנען ביי די תנוקות של בית רבן און ביי די ישיבה ליליט גיט אן ווי געווענליך, איז אבער די אלגעמינע 'זינגט' און וואקאציע (אין אסאך און אסאך און אסאך) געוואונטן אז מען זאל אויסוועלן דעם וועג פון 'אשרי יושבי ביתך', אבער דאס רעדן מיר פון אזעלכע וואס האבן שוין באשלאסן אז מען לאזט זיך ארויס.

רש"י הק' הייבט אן די פרשה מיט זיין פירוש אויף די ווערטער "ותיה עקב השמעך" – "אם תפוצת קלות אדם דש בעקבי השמעך", דאס מיינט, אז עס איז דא א ספעציעלע חשיבות פאר די 'מפוצת קלות' צו וועלכע מיר זענען צוגעוואוינט טאגטעגליך, און זייער חשיבות איז דווקא דערפאר וואס פילע מענטשן 'צוטרעטן' עס מיט די פיס און זענען נישט מקפיד דערויף.

אין די יעצטיגע טעג ווען ביי פילע איז 'בין החמנים', זענען דא אסאך אזעלכע וועלכע 'טרעטן' אויף געוויסע מצוות און דעריבער איז יעצט די פאסיגסטע צייט איינצוארצאלען ביי אונז און ביי אונזערע קינדער, און איינצוהערן די יסודות איבער וועלכע מיר ווילן זיי ערציען און פתח זיין און וואס מיר ווילן אז זיי זאלן עס געדענקען לאורך ימים ושנים צום ערשט, נאך איידער מיר לאזן זיך ארויס אין וועג, זאל מען וויסן און געדענקען אז 'סוף מעשה במחשבה תחלה', דעריבער דארפן מיר צום ערשט קלארמאכן און גוט נאכקוקן צי דער ארט צו וואו מיר ווילן גיין איז פאסיג פאר ערליכע אידן שומרי תורה ומצוות, סיי מעד די כשרות און סיי מעד די צניעות וואו אויך זאל מען אפגעפיעגן אויב עס איז דארטן אז מנינים צום דאווענען, אויך זאל מען געדענקען אז דווקא ווען מען איז אונטערוועגע, זאל מען נאכמער אנטוועקן אויף די מצוה פון 'ובלכתך בדרך', און זינעלכע פארשטענדליך אז עס זאל נישט דורכגיין קיין טאג און לערנען תורה.

מורט הרב שליט"א האט דערגרייכט אז זיין יונגער איז ער אמאל געפארן מיט זיין טאטע זצ"ל קיין חיפה צוליב א סיבה, און ווען זיי האבן דארט געזוכט א מנין צו מעריב האבן זיי אויסגעפיעגן אז אין אזא צייט קען מען שוין נישט טרעפן קיין מנין צום דאווענען איבער נאך חיפה. מיין טאטע זצ"ל האט נישט געקווענקלט, נאר האט גלייך באשטעלט א טעקסי און איז פאסעציעל געפארן צו די שטאט נתניה כדי צו דאווענען דארט מעריב בצביו, און נישט צו פארפילן קיין תפילה בצביו.

ווי פארשטענדליך, איז ביי אונז נאך אט די מעשה שטארק איינגעווארצלט געווארן דער ענין פון תפילה בצביו. ווען א קינד זעט אז זיין טאטע האט 'מסירות נפש' פאר תפילה בצביו, גייט עס אים אריין אין הארץ מער ווי אלע שמועסן און שיעורים וואס ער וועט נאר הערן, און נאכמער זיין אלע ספרים וואס ער וועט לערנען איבער דעם ענין.

און אזוי אויב מיר וועלן זיך אויף פירן, וועלן מיר קענען ארויסנעמען גרויס תועלת פון די טעג וואס מען וויל אפ נאך וועלן מיר נישט פארלירן דאס וואס אונזער חובות און די רוחניות פון אונזערע קינדער, נאר דערמיט וועלן מיר נאך צוגעבן מער צו זייער היינץ און צום היינץ פון אונז זעלבסט.

(עפי' שיחותיו של מורינו הרב שליט"א)

טיב

הפרשה

די תורה הק' איז למעלה מן הטבע לחם לא אכילתי ומים לא שתיתי

אין די וואכענדיגע פרשה לערנען מיר ווי אזוי משה רבינו דערגיילט פאר'ן כלל ישראל איבער די איבערלעבענישן וואס ער האט געהאט איבערגעלעבט ארויפגעגאנגען אין הימל אפגענומען די לוחות פון הקב"ה עס צו קענען איבערגעבן פאר'ן כלל ישראל.

משה רבינו דערגיילט פאר'ן כלל ישראל איבער די פערציג טעג וואס ער איז געווען אין הימל, אז אין די טעג האט ער נישט געגעסן און געטרינקען און געשלאפן, נאר איז געווען מיט'ן רובשעץ און באקומען די לוחות.

ווען מען לערנט אפ די ערגילונג פארשטייט מען נישט די מורה פון משה רבינו מיט זיין געשיכטע. יעדער איד ווייסט אז דאס לעבן אין הימל איז אנדערש ווי דאס לעבן אויף די וועלט. קיין איינער האט נישט געהאט קיין הויז אמיטא אז אויף יענער וועלט עסט מען און מען טרינקט אזוי ווי אויף דער וועלט.

וועלכער חידוש האט משה רבינו געוואלט מחדש זיין דא אנגאנג פאר'ן כלל ישראל ווי אזוי עס איז אריבער אויף אים דער זיין אין הימל? אין די ספרים איז דא עטליכע מהלכים אין דער נושא אבער איך האב געקלערט אז עס קען זיין דא נאך א מהלך אין דעם נושא.

בדרך אפשר קען מען זאגן אז משה רבינו האט דא געלערנט מיט'ן כלל ישראל א פוק אין קבלת התורה ווי אזוי א איד דארף מקבל זיין די תורה און האבן דעם ריכטיגן בליק אויף איד.

משה רבינו האט דערגיילט פאר'ן כלל ישראל די צורה ווי אזוי ער האט מקבל געווען די לוחות אז פון דעם זאל מען זיך ארויסלעגען ווי אזוי איז א איד מקבל די תורה.

מערערע יסודות לערנט מען ארויס פון די וועג ווי אזוי משה רבינו דערגיילט זיין איבערלעבענישן אבער דער הויפט שטריך וואס קומט ארויס פון דא איז דער פאקט אז די תורה איז למעלה מדרך הטבע – עס איז א העכערע זאך, און אז מען איז עס קונה נאר ווען מען גייט צו איר מיט א העכערע בליק.

דער יסוד איז נונע צום כלל ישראל <<< והשק אפוד ע' |

מען קען הערן שמועס'ן און דרוש

פון מורנו ורבונו שליט"א – אין א עקסטערע נופער
אידיש: 073-2951321 | לעה"ק: 073-2951320

טיב
ההודעות

ליל חמשה וישיבה י"ז ע" קהילת שנתנו בבית ד' אויף אידיש

טיב

ד' השנה

מעשיות אויף השגחה פרטית

אברהם חייק לייבס

הבוטח בה'

האליסה פלומין

איך האב זוכה געווען צו האבן א חשובער טאטע. מיין טאטע איז געווען א גרויסער בעל בטוחות, א איד וואס איז געווען גוט אין די תורה פון און צוזאנצוגען שעה א מעט לעת.

איינער איך בין אריין צו די חופה אפצושטעלן מיין אייגענער שטוב האט מיין טאטע מיר גערופן אין א זיט און געזאגט אז ער וויל מיר דערציילן עפעס אבער בתנאי אז איך וועל עס פאר קיין איינעם נישט דערציילן.

ג. אז א טאטע האט עפעס צו דערציילן פאר א קינד, איידער ער גייט אריין אונטער די חופה, איידער ער גייט אפצושטעלן אן אייגענער שטוב, איז עס זיכער א גרויסע געשעעניש.

איך האב צוגעזאגט פאר מיין טאטע אז איך וועל קיינעם נישט דערציילן פון דעם אויז לאנג ווי ער לעבט.

"וויסן זאלסטו, אז די מעשה האט פאסירט מיט מיר אליין", האט דער טאטע אנגערופן צו דערציילן.

בימים ההם איז געווען זייער שווערע צייטן פאר דאס איידענטום אין ארץ ישראל. די הונגעריגקייט געווען זייער גרויס. און אזוי האט קענען קאנטראלירן אז יעדער זאל האבן גענוג עסן, האט די ארטיגע פירערשאפט איינגעשטעלט א וואזנע, אז יעדער זאל באקומען א געוויסע סומע פון עסן, נאר לויט ווי ער דארף.

די מצב איז געווען זייער דעדרוקט, אבער אין יענער צייט איז געווען אן א שוועריגקייט. איך יענע טעג איז געווען א מלחמה צעטיילט, און כמעטא פון די מלחמה איז נישט אריינגעקומען קיין פרישע עסטווארג אין ירושלים ירושלים.

אין יענער צייט האט יעדער געמוזט ארבעטן עפעס צו פארדינען געלט. איך האב געארבעט אלץ א מילכיגער און געטיילט די מילעך אין די שטיבער. אין אויסטויש פון טיילן דאס מילעך האב איך באקומען אן עסן קארטעל און מיט דעם געקענט קויפן עסן אין שטוב.

דאס עסן איז געווען בעסערס אבער מען האט געקענט לעבן פון איר, אבער פון ווען די באלאנגענע האט זיך אנגעהויבן אן די עסן וועגן איז געווארן אפגעהאקט אין נישט אנגעקומען קיין עסן, און אויך מיט די קארטעלעך האט מען נארוינט געקענט קויפן און די קינדער אין שטוב האבן געהענטערט.

אין נאכט, נאכן אפגעהנגען אומגען טאג האבן די קינדער אין שטוב נישט געקענט איינשלאפן פון הונגעריגקייט. איך בין געווען און געלערנט אבער די מאמע נישט קענענדיג אויסהאלטן די געוויין פון די קינדער, האט מיר געשטערט פון לערנען, זאגנדיג אז די קינדער קענען נישט איינשלאפן פון הונגעריגקייט.

"לאמיר זאגן תהלים", האב איך געזאגט.

איך האב אנגעהויבן זאגן תהלים. איך בין ארויף אין שול זאגן תהלים און זי האט געזאגט אין שטוב תהלים. עס איז שוין געווען צוויי אויבער בינאטע ווען פלוצלונג ווערט אן א קלאפ אויפן טיר. די מאמע האט זיך דערשראקן.

ווער קלאפט אזוי שפעט בינאטע? די מאמע האט זיי געשיקט צו מיר אין שטוב.

זיי זענען געקומען צוגיין צו מיר אין שול.

ווער זענט איר? אבא איך און די צוויי נענטערע.

"מיר זענען שלוחים פון אייער משה'ס אן אויסלאז, מיר האבן איין געברענגט געפעס פון עסן". זיי האבן אראפגעלייגט אויפן טיש צוויי דיקע אנגעשטאפטע זעק פון עסן. אין די זעק איז געלעגן עסטווארג פון אלע סארט.

מיר האבן געלעבט פון דעם א לאנגער צייט.

שפעטער האבן מיר געמוזט ווער זענען די מענטשן און ווער האט זיי געשיקט, אבער מיר האבן זיי נישט געקענט טרעפן. עס איז געווען א שלוחות פון הימל.

די מעשה האט מיר אויסגעלערנט אז פרנסה קומט פון הימל, און אז מען זאל קיינמאל נישט מייאש זיין פון רחמי ה' מען זאל זיך סומק זיין אויפן בורא כל העולמים ווייל ער שפייזט אייביג און ערדן.

אברהם חייק לייבס

אין אסאך וועגן, אבער בעיקר

ווען א איד הייבט אן צו לערנען די תורה. ביי אסאך וועט דער לימוד התורה זיין מיט'ן ציל אנצוגיין אדער צו ענדיגן און ווען ער וועט א קוק געבן אויף די תורה און זען אז עס איז אויז גרויס, אז עס איז אוממעגליך איר צו ענדיגן, וועט ער אריינפאלן אין א יאוש, טראכטנדיג אז אויב איך קען נישט ענדיגן די גאנצע לאמיר בעסער נישט אנהייבן.

וועגן אזעלכע און ענליכע טעותים האט משה רבינו מיטגעטיילט אז איך ער ארויפגעניגט אין הימל האט געליטן פון ענליכע איינערדענישן. איידער ער איז ארויף אין הימל איז געקומען צוגיין צו אים דער יצר הרע און אים פרובירט אפצושטאכן זאגנדיג אז ער וועט נישט קענען זיין אין הימל אויז לאנג ווייל אין הימל דארף מען עסן, טרינקען, שלאפן, און אז ער איז א געמיינליכער מענטש און ער וועט עס נישט קענען באווייזן.

משה רבינו וואלט געקענט אננעמען די טענה און זיך מייאש זיין, אבער ער האט זיך נישט געלאזט.

מיט אן אנשטאלטנדיק האט ער זיך ארויסגעלאזט אויפן וועג ער האט אנגעהויבן טון וואס ער קען, און ענדע האט הקב"ה געטון זיין חלק ווייל די תורה איז געבער פון דעם מענטש, און אז איינמאל מען הייבט זיך אן צו צובינדן צו העכער פון די טבע ווערן אלע השבועות צוגישיט.

מען ווייסט סיי אז מען קען אנקומען אסאך ווייטער ווי דער מענטשליכער אויז זעט, און אויך אז דער מעסטער פון אגנאן אויף די וועלט איז נישט נאר וואס עס איז דער געזעצ, נאר אויך וואס איז טונג יענער וועלט. דא אויף דער וועלט שטימט זיך אלעס אין די גרויסקייט און אין די קוואנטום אבער אויבן קוקט מען אן אלעס מיט א העכערע בליק און אויך קליינגעקייטן האט א שטארקע חשיבות.

משה רבינו האט זי דערציילט אז "וּמִסָּה לִלְהַל אִישׁ עַד נִשְׁתַּלְשַׁל, אַבְעֵר מִיּוֹסֵד אֶת נֹכַח אֶת טָהָר אֶת נָאֵר, אֶת אֵיף דַּעַר וּלְעֵל. אַבְעֵר אֵיף דָּאָס אִישׁ גִּעוּוֹן פֿון די תַּכְסִּים הַיָּצֵר, צו ברענגען טונגליקייט אויבן אין הימל אז עס זאל זיך דוכטן פאר משה רבינו אז ער איז אויף דער וועלט, ער זאל ווערן צעמישט און זיך מייאש זיין פון מקבל זיין די תורה.

דער יצר הרע האט פארלייגט שווערע כוחות וויסנדיג אז די לוחות דערינען וועט אראפגענומען אויף דעם עולם א שטארקע ליכטיגקייט און מקדש זיין אז אויך, אבער משה רבינו האט זיך געשטארקט קעגן זיי און נישט געכאפט קיין התפעלות פון זיי, געדעקענענדיג אז די תורה איז א העכערע זאך, עפעס וואס איז העכער ווי דער וועלט, און אז מען וויל אנקומען צו איר - דארף מען זיך מתגבר זיין אויף איר און נישט כאפן קיין התפעלות פון דעם יצר הרע און זייער איינערדענישן.

די יסודות האט משה רבינו געוואלט אריינברענגען אין כלל ישראל. ער האט געזעצט צום כלל ישראל אן זיי געזאגט אז ווען עס קומט צו תורה זאל מען געדענקען און וויסן אז די האט נישט קיין שייכות צו די טבע, אז זי איז העכער פון איר, און מען זאל נישט צוגיין צו איר מיט דערשיידע שחבונות נאר מיט א העכערקייט, ווייל נאר אז מען גייט צו אויך קען מען איבערקומען אלע שטרייכלונגען און בלייבן ביי די תורה.

אז הקב"ה געבן אז מען זאל קענען מיטנעמען די בחינה און לעבן מיט איר, און אזוי ארום וועט מען קענען זיך שטארקן און קוה זיין די תורה בשלימות.

פון דא לערנען מיר ארויס די מצוה פון ברכת המזון, וועלכע איז א חיוב דאורייתא, אזי בוכות וואס מיר זענען מסדקין אין אט די מצוה טוט דער אויבערשטער נישט פנים זיין צו אדישע קינדער.

און ווי די גמרא זאגט אין מסכת ברכות (דף כ"ב, ע"ב): **דָּרְשׁוּ רַבִּי עֲזַרְיָה וְתַנְיָן אָמַר מִלֵּךְ הַמַּשְׁמִיחַ דְּרָבִי אִמְרֵי וְהָאֵל מִלֵּךְ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא:** רבנו של עולם כתוב בתורה (דברים יז) **אֲשֶׁר לֹא יֵשֶׁא פָנָיו וְלֹא יִקַּח שֹׁחַד, וְהָאֵל אֵלֶּה נִשְׂא פָנָיו לִישָׁרָאִל** (במדבר יו, טו) **יֵשֶׁא ה' פָּנָיו אֵלָיו.** אמר להם וכן לא אשא פנים לישאל שכתבתם להם בתורה **אֲכַלְתֶּם וְשָׂבַעְתֶּם וְבִרְכַּת אֵל ה' אֱלֹהֵיךְ, וְהִם מִסְדָּקִים לֵב עֲצֵמָם עַד כִּוְיָהּ עוֹת בְּכִבְיָהּ,** ביז אהער פון גמרא.

* * * *

די פאלגנדע אונדערזיכערע מעשה האט מיר דערגיילט איינער פון די רבנים שליט"א וועלכער האט עס געהערט פון דער מנהל פון די באאוסטער תלמוד תורה אין ווילנע יעדן הקדש וזל.

אינעם שכונת פון אט דער מנהל, האט געוואוינט אן עלטערער איד, וואס אין זיין גאנצן הלוי'ל'ל האט ער זיך געפירט ווי גאר א פשוטער מענטש, אבער ווען עס איז געקומען צו די מצוה פון "ברכת המזון", האט ער געבענטשט אזוי ווי איינער פון די גרויסע גדולים אויף א שטייגער וואס האט איבערדרייט נישט געפאסט מיט זיין גאנצע אויפפירונג. זיגנדיג יעדן שבת ביי שטעטלעך און בית המדרש, איז ער געזעצן צווישן קהל אזוי ווי א געווענליכער מענטש, אבער ווען עס איז געקומען צום בענטשן, איז ער פארוואנדלט געווארן אין אן אדערע מענטש - זיין געמינט האט געפלאגט, און מיט א געוואלדיגע קאנצענטרירונג און גרויס באגייסטערונג האט ער געזאגט זי ווערטער מלה במלה שטאט אן געזאגט, אז ווי איינער וואס זיכער געלט, ווי אן אייפן קול און מיט א געפערליכע זיכערקייט.

אט דער מנהל, האט פארשטאנען בחכמתו, אז עס מוז דא זיין עפעס טיפער, און נישט אומזיסט טוט דער איד וואס בענטשט, ער איז געווען זייער נייגער צו וויסן די סיבה דעריבער. אין א געלעגנהייט, ערנדיג מיט דעם איד, האט ער אים געבעטן: קענט איר מיר אפשר ביטע אנטפלעקן אן דערגייל'ן וואס איז די סיבה צו אייער אונדערזיכערע אויפפירונג, ווען איר קומט אן צו ברכת המזון, ווערט איר משם פארוואנדלט צו א ניער מענטש ביי קיין שום אדער תפלה אדער ברכת פירט איר זיך נישט אזוי נאר איר מאכט ברכת איר דאן דאונט אזוי ווי אן אדערע מענטש, פארוואס פונקט ביי ברכת המזון ווערט איר אזוי איבערגעזאגט?

דער עלטערער איד האט גען מסכים געווען, און גענומען דערגייל'ן:

אונזעליי-ייערער יונגל בין אין דעמאלטס געווען, לערנענדיג אין תלמוד תורה אין איינע פון די שטעט אין פוילן של ממלע, איינער עס איז געקומען דער חורבן און גלות פוילן ביים צווייטן וועלט-מלחמה. איין טאג איז געקומען גאר א חשובער גאסט אויף א באוועג ביי זיין תלמוד תורה מחזק צו זיין די תלמידים דאס איז געווען דער באוואוסטער און רבי מאיר שפירא זצ"ל, פון לובלין, דער גרינדער פונעם דור חיים - און צווישן זיינע פילע געלעגנהייטען, האט ער פון א שטאט, און אלץ ראש ישיבת "חכמי לובלין", און דיענענדיג אלץ איינער פון די פירער פון

ברכה-המזון

"ואכלת ושבעת וברכת אתה ה' אלקיך על הארץ הטובה אשר נתן לך" (ת י.)

אגדת ישראל, האט ער אויך (דורכאויס א געוויסע קהפה) געדינט אלץ 'מענאט' אינעם פארלאמענט פון די פוילישע רעגירונג אויפטרעטנדיג מיט שטארקע דאס יהדות התורה און אירע געבוריכן. צוליב זיין פאסטן פלעגט ער אפט באזוכן אין די פארשידענע מוסדות התורה איבער פוילן, כדי זיי צו מחזק זיין און מיטהאלטן זייער ענטוויקלונג און זייער באדערפעניש פון דער גאט.

ביי יעדן מוסד וואו ער איז אנגעקומען, איז געווארן א גרויסער יום טוב. ער פלעגט אנגעקומען אין באגלייטונג פון א שיינע פסלים פון רבנים און חשובע מענטשן, און מען פלעגט טוט געוויינט דעם באוועג פון פאראויס כדי עס זאל מצליח זיין אין אלע בחינות. אויסער די פאסענדיגע דרשה וואס רבי מאיר האט געלאזט ערוען אין יעדן ארט - וואס וואו באוואוסט איז ער געווען א פאסענדיגער מיטגליד, זיינע פלאמעדיגע דרשות פלעגט דאס אויך שטארק צוגעבן פארן חזק פון די תלמידים וואס וויבאלד ער איז פול געווען מיט שמחה און שארפיקייט, האט ער שטענדיג געזאגט: **לֵיטִי אוֹרֵפִי פִּלְאָן עֲפֵסָא וְעֵלְמָסָא צו זֶאָן יִעֲדָן יוֹנָל און פֶּאָר יִעֲדָן בָּחוּר - דעם ריכטיגן ווארט אויפן ריכטיגן אדט!**

אויך ביי אונז אין תלמוד תורה - האט דאס איד ווייטער דערגיילט - ווי גאר מען האט זיך דערוואונט אז דער באוואוסטער גאון גייט באזוכן, איז געווארן א געוואלדיגע שחרה. די פריערזאמליגע הכנת האבן צו שוין געהערט עטליכע וואכן פריער. רייער פלאקאטן זענען געווען אויסגעהאנגען געווארן, וועלכע האבן געמאלדן איבערן גרויסן באוועג. די קינדער זעלבסט האבן צוגעניגט פילע פארבינדן שילדן, דורך וועלכע זיי האבן אויסגעדוקט זייער געוואלדיגע פרייהייט, ווי צום ביישפיל "ברוך ה'א", "צחלי רונני", און דאס גלייכן. דער טומל איז געווען גרויס.

ווען דער גרויסער טאג איז אנגעקומען, איז אין תלמוד תורה געווען משמם יום טוב. אלע קינדער זענען געקומען שטילדיג אנגענוגן און דער גאנצער פארשטאנער באוועג האט שטארק אויסגעקרייט געווארן אין די טיפערשטן פון מירן זכרון.

אין די באשטימטע צייט איז דער גאנצער, שפאנענדיג און שפיץ פון זיין גרופע, זיין גאנצע ערשיינונג האט אויסגערופן פראכט און כבוד, ווען זיין פארשטאנער פנים און דאס ליכטיגע שמיכל וואס איז נישט אראפגענומען פון זיין געזיכט, האבן שטארק געכאפט אונטער דער ערדער. זענענדיג דעם געזיכט פון די הייליגע קינדער וועלכע זענען אנגענוגען צו אים איינס ביי איינס צו וואונטשן 'שלום עליכם', האט זיין געזיכט געשיינט און געליכט, שיינענדיג אויף אונז גרויס ליכטשאפט.

אונז קינדער, צוזאמען מיט די תלמידים און די רבנים האבן ענטפאנגען דעם געזיכט פונעם רבי בייס טייער פונעם תלמוד תורה און דערנאך איז דא געווען אן אייגענעם פאר א באוועג אייגענע אין דער געזיכט, די עס צו באשטאנען פון דער גאט. נאכט ענדליך ער שפאצירט איינעם ביזן תלמוד תורה, איז פארגעקומען א מעמד "קבלת פנים"

אין א ספעציעלן זאל וואס מען האט צוגענויט אינעם תלמוד תורה, וואו דער חשובער פון האט געלאזט הערן די פלאם-פיערדיגע דרשה.

זייענדיג צווישן די עלטערע קינדער פונעם תלמוד תורה, דערגיילט דער עלטערער איד ווייטער, בין א דעם האבן זיי אויס פון די ערשטע בענק נאנט צום אויבן-אין, און אויך האבן נאכגעקוקט יעדן רוק פונעם רב פון דער גאט. אין אט די עלטער פון 'גיסא' דענקוואל, האבן זיי טוט איינעקרייט ביי דעם וואונדערליכן דרשה פונעם רב, וועלכע האט געשלאגן ביי דעם שטארקע ווארצלען, אין מירן הארץ און אין מירן זעל.

צווישן זיינע רייד, האט דער חשובער גאון זיך געוואנדט צו אונז קינדער, און אונז געפרעגט מיט גרויס ליכטשאפט: טייערע הייליגע קינדער! צי ווייסט איר, עטליך, וועלכע אות געפינט זיך נישט און גאנץ ברכת המזון?

דאס איז ווייזט אויס געווען צי א שווערע קשיא... ווען קיין ענטפער איז נישט געקומען, האט אונז דער רב פארגעליינט דאס וואס דער הייליגער "באר היטב" שרייבט (וא"ה) ברכת המזון פ' ס' קפ"ה ס"א) וזה לשון קדשו: **"מאצתא, לשה אין י"ד" (וענדע פ' / לאנגע פ' ברכת המזון) - לפי שכל מי שבוך ברכת המזון בקצת, אין שולת בו לא אף [ולא שצף] ולא קפץ וכל, ומוחלתו מצוין לו ברוח ובכבוד כל יסוף. ספר החתן (פאה'לה) עשרת הקבצים (ס' קפ"ה ס"א).** אויך ווען עס געברענגט אין די הקדמה לברכת המזון אין 'סודור ווילנא, בשם דער תשב"ץ קטן (ספ"ט שס"ז) זע אדער. און אין עטרת דקלים שטייט (שם) אז ער האט וואו געפרעגט שטייט וואס אין אן אלטער ספר, מיטן נאמען **"ר' ע"ש"**.

ביים זעלבן וואונדערליכע דרשה האט דער סדר"ם שפירא זצ"ל שטארק מערדע געווען די קינדער, איבערן ענין פון ברכת המזון בכונה זיין קול האט געזענעט זיין גרויס געווענדיג און התרגשות געזענדיג א יעדער יונגל וואס מקבל זיין אויף זיך צו בענטשן ברכת המזון בכונה!

"זעט נא וואס איר פארדינט - האט דער רב אויסגעפירט זיין פלאמעדיגע דרשה - אונטערגעשריבענע טעקע פון דער הייליגער "באר היטב" און די קדמונים נישט קיין צונויט נישט קיין סדרים און קיין באוועג און נאכדעריצ, פרנסה ברויח פאן גלייכע לויב!!!

די דרשה האט געלאזט א געוואלדיגע איינדוק אויפן תלמוד תורה און אזוי ווי אסאך קינדער פון צווישן מינע תלמידים פון זייער צייט, האבן איר אויך דערגיילט דער איד וועלכער - פון דעמאלטס און ווייטער, גענומען שטארק מקפיד זיין צו בענטשן ברכת המזון בכונה און כבוד ראש, און אזוי אומזיסט איינע וואס איז סידור. אויך איז ער בקבל בין איר אלימאנט מקפיד, וואו איר אקט גאר נאך.

עטליכע יאר זענען דורכגעגאנגען. דער הייליגער גאון איז נסתלק געווארן זייענדיג אן זייער געסטע יארן, און איז אריבערגעגאנגען צום עולם שכולל טוב. די וועלט-מלחמה האט אויסגעקערט מיטן גאנצן שטארקייט, ביז איר האט זיך געטראפן אלץ ערוואקסענער בחור ביי די טייערן פון די טרויערדיגן בארימטען "איינזייטן - בירקנא, אינעם באוואוסטן "עלעקטריש" ביים אריינגאנג צום לאגער - גרעסט... אדער ליקס... אין פארנט פונעם בלוטיגן גאנצישן רשע 'דאקטאר גענעלע יאח'

◆ < - ◆ - > ◆
